

<p>Partneri:</p> <p><small>Toto podujatie získalo finančnú podporu z programu Európskej únie pre zamestnanosť a sociálne inovácie "EaSI" (2014-2020)</small></p> <p><small>This event has received financial support from the European Union Programme for Employment and Social Innovation "EaSI" (2014-2020)</small></p>	<p>Organizačný garant konferencie:</p> <p>SOCIA - Nadácia na podporu sociálnych zmien Legionárska 13 831 04 Bratislava www.socioforum.sk</p> <p>Kontaktná osoba:</p> <p>Martina Petijová 0911 150 566 petijova@socia.sk</p> <p>Spoluorganizátori:</p> <p>Inkluzívny trh práce európsky semester klient občan trh situácia na Slovensku znevýhodnený uchádzač o prácu komunitné služby financovanie podpora samostatného bývania trh alternatíva seniori príklady dobrej praxe život v komunite sociálne služby klient programové vyhlásenie vlády osoby so zdravotným postihnutím národné projekty občan ministerstvo poskytovateľ organizácie</p> <p>[2016]</p>	<p><u>SocioFórum</u></p> <p>Výročná konferencia SocioFóra</p> <p>a</p> <p>8. Fórum poskytovateľov sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím EASPD</p> <p>Termín konania: 14.–15. jún 2016</p> <p>Miesto konania: Bratislava—Kramáre, Limbová 2 kongresová sála Ministerstva zdravotníctva SR</p>
--	--	--

BLOK 2 - Inkluzívny trh práce z pohľadu zamestnávania ľudí so zdravotným postihnutím

- **Skúsenosti EASPD a Rakúska pri tvorbe národnej stratégie inkluzívneho trhu práce**
Franz Wolfmayr, EASPD
- **Ako ovplyvňovať EÚ politiky**
Tim Ghilain, EASPD
- **Zhodnotenie súčasnej situácie na Slovensku**
Elena Kopcová, TENENET
- **Tri pohľady expertov**
  - Michal Páleník, Inštitút zamestnanosti
  - Viera Záhorcová, APZ BA
  - Zuzana Polačková n.o. EPIC

Skúsenosti EASPD a Rakúska pri tvorbe národnej stratégie inkluzívneho trhu práce

Franz Wolfmayr
EASPD

How to increase the inclusibility of enterprises? Developing national inclusive economic strategies!

*Provider forum
Inclusive Labour – Markets
14th. and 15th. June 2016
Bratislava
www.easpd.eu*

Übersicht

- EASPD
- Persons with disabilities on the labour market
- On the way to inclusive economic strategies
  - Increase the value of social economy
  - Support social innovation
- Elements of an inclusive economic strategy

EASPD is the European Association of Service Providers for Persons with Disabilities – the voice of European Disability Service Providers

goal the main goal of EASPD is to achieve equal opportunities for persons with disabilities by providing effective and high quality service systems in Europe

Membership EASPD represents more than 12.000 organisations of the social- and health service providing sector in 34 countries. Our members are of support for persons with disabilities and families for all kinds of disabilities and throughout the whole lifespan.

Franz Wolfmayr - President

EASPD policy

Voice of Service Providers in Europa to develop the needed frameworks

EASPD Information

About European policy to our members and about developments in the countries to the European institutions

Newsflashes, Newsletter, Website, facebook, twitter

Franz Wolfmayr - President

EASPD Innovation

in all areas which are important for service provision like human resources development, development of community based services, social economy, use of new technologies, education, employment, independent living, ...

Franz Wolfmayr - President

**Persons with disabilities
on the labour market**

- About 10% of the European population is living with a disability
- The member states and the EU provided a lot of measures during the last 15 years; the situation today for persons with disabilities in employment is worse
- Member states and EU have to evaluate their measures and have to concentrate their efforts; they need a coherent strategy

Franz Wolfmayr - President

Increasing the value of social economy

Characteristics of social enterprises

- They have explicit social aims such as job creation, training, or the provision of local services. They have ethical values including a commitment to local capacity building, and they are accountable to their members and the wider community for their social, environmental, and economic impact.
- Sustainable production and services.
- Social ownership - autonomous organizations with governance and ownership structures based on participation by stakeholder groups or trustees. Profits are reinvested or distributed as profit sharing to stakeholders or used for the benefit of the community.

Social enterprises showed a strong growth during the last ten years and are important employers.

Social enterprises need legal and financial frameworks.

Franz Wolfmayr - President

promoting social innovations

Social innovations provide solutions for social problems and challenges. In many cases social enterprises are developed. They often create additional employment.

- ✓ Social innovations need a national framework for their development like technical innovations in most countries have. In Austria f.e. two social innovative initiatives developed thousands of new workplaces in many new enterprises. They also brought many disadvantaged people in employment.
  - Aktion 8000 and
  - Behindertenmilliarde

Franz Wolfmayr - President

The UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities is the legal framework. EU member states and the EU itself committed themselves „*to safeguard and promote the realization of the right to work*“ (article 27).

To support employment makes sense also economically.

To be able to work depends on

- the **special support to work**,
- **legislation** and
- **job offers** on the labour market.

Franz Wolfmayr - Presidentin

➤ Right instead of favour

➤ a new definition of disability

disability is not an individual characteristic – persons with an impairment get disabled because in the inability of society to include them

➤ Consequences

*give up the medical definition of disability (also in national legislation) and listing up deficits and therapies to support for participation, deinstitutionalisation and the development of community based service systems
design for all*

Franz Wolfmayr - Präsident

- The implementation goes for all areas of life and therefor for alle areas of administration

Franz Wolfmayr - Präsident

- ✓ **Specialised support**

Arbeitsassistentz, Job Coaching, advice for enterprises, inclusive vocational education, tecnical adaptation, financial support to balance lower individual capacity

- ✓ **legislation**

in many states create barriers to employment for persons with disabilities; has to be adapted coherently from labour laws via social laws to tax legislation

- ✓ **Inclusion starts from birth**

support from the beginning is important (for families, for the education system to create equal educational opportunities) and is a lifelong process

Franz Wolfmayr - Presidentin

- ✓ **Transition from school to employment**
coordinated cooperation from educational system to vocational education and employment; good example from AT: Jugendcoaching
- ✓ **Appropriate measures**
accessibility is a precondition; human support and supportive specialised services are important for inclusive employment
- ✓ **Cooperation between sectors**
including all important stakeholders (chamber of commerce, labour market agencies, trade unions, municipalities, ...)
- ✓ **Accessibility and universal design**
accessibility of transport and work places are first steps to inclusive labour markets

Franz Wolfmayr - Presidentin

- ✓ **positive thinking**
to concentrate on abilities and competences
good example: european qualification framework
- ✓ **Support for employers**
for the development of their employment strategies and financial
- ✓ **Reducing the digital gap**

Franz Wolfmayr - Presidentin

Thank you!

Franz Wolfmayr

EASPD - president

Av. d'Auderghem 63 / Oudergemlaan

B – 1040 Brussels

Tel +32 2 282 46 10 – Fax +32 2 230 72 33

www.easpd.eu - info@easpd.eu

Ako ovplyvňovať EÚ politiky

Tim Ghilain

EASPD

Making an impact on EU Policy

Tim Ghilain

Policy Officer

www.easpd.eu

Who are we?

‘EUROPEAN ASSOCIATION OF SERVICE PROVIDERS FOR PERSONS WITH DISABILITIES’

is a nonprofit NGO in the disability sector.
It represents over *12,000 social service provider
organisations* across Europe.

EASPD plays a key role on a European level as a
representative of disability service providers,
working for an inclusive Europe.

Why are we gathering Information?

European Union is working increasingly on employment-related policies and programmes:

- European Structural and Investment Funds (ESF, in particular)
- Youth Guarantee
- Initiative to tackle long-term unemployment
- European Semester

The European Semester process will become increasingly important in terms of guiding EU policy in this area in the future

3

European Semester

- Dialogue between Member States and the European Commission, to align policies towards achieving the EU's medium to long-term objectives: EU 2020 and the Stability and Growth Pact.
- Annual cycle of macro-economic, budgetary and structural policy coordination
- Broad range of issues covered: public expenditure, employment policies, education policies, healthcare, etc

4

- The Country Reports assess in detail Member State policies. Country Specific Recommendations are then made
- Other European Funds and policies will be increasingly guided by the Country Reports (ESF, etc)
- Another way to lobby for change in policy at national level, by lobbying the European Commission.

- 2014 Report: Europe 2020 and the European Semester – bringing well being to all?
- 2015 report: How the European Semester can help to implement the UN CRPD
- Cooperation with Social Services Europe, Social Platform, EEG on de-institutionalisation, Semester Alliance, etc
- 2016: A report will be developed on “Developing Inclusive Labour Markets through the European Semester”

- EASPD report on “developing inclusive labour markets through the European Semester”, will include a macro-economic study on the benefits of inclusive labour market policies and 11/12 Country Reports.
- Each Country Report should include several key messages on the
  - strengths and weaknesses of employment measures for persons with disabilities
  - What should be changed and what is missing
- To be able to issue a message to the Member State on a particular issue, the European Commission must be able to base it on quantitative/qualitative data.
  - Important to back up our messages with data and research.

7

Thank you

For more information
timothy.ghilain@easpd.eu
www.easpd.eu

 Follow us on Facebook, “EASPD Brussels”

 or on Twitter, @EASPD_Brussels

With the financial support from the European Union Programme for Employment and Social Innovation “EaSI” (2014-2020)

8

Zhodnotenie súčasnej situácie na Slovensku

Elena Kopcová

TENENET

TENENET o.z.

Inkluzívny trh práce z pohľadu zamestnávania ľudí so zdravotným postihnutím

Zhodnotenie súčasnej situácie
na Slovensku

Organizačný partner konferencie:
Mesto Bratislava - Bratislava na praporku
sociálny zväz
organizácia 11
sít na Bratislavu
www.sociálny.sk

Kontaktná osoba:
Jarmila Petráňová
petra.jarmila@bratislava.sk

Spolupracovník:
soc2a
EASPO

World Health
Organization
Regional Office
for Europe

Inkluzívny trh práce
nahrady nemoci: Miest
občan na Slovensku
na Slovensku
zdravotného zariadenia
v rámci komunitnej
služby: trnavskému
podpora: samostat-
ného: bývalia in
alternatívne: men
problém: dobrý: prax
život v komuni-
te: sociálne: služby
u: programové
vyhlásenie vlády
od: so zdravotným
postihnutím: národné
projekty: občan
memoriale poskyti-
vateľ: organizácie

[2016]

SocioFórum
Váš partner na
Výročnú konferenciu
SocioFóra
a
8. Fórum
poskytovateľov
sociálnych služieb
pre osoby
so zdravotným
postihnutím
EASPD
Termín konania:
14.-15. jún 2016
Miesto konania:
Bratislava-Kramárovi,
Lámbová 3
kongresová sála
Palačiarstvo administratívna SR

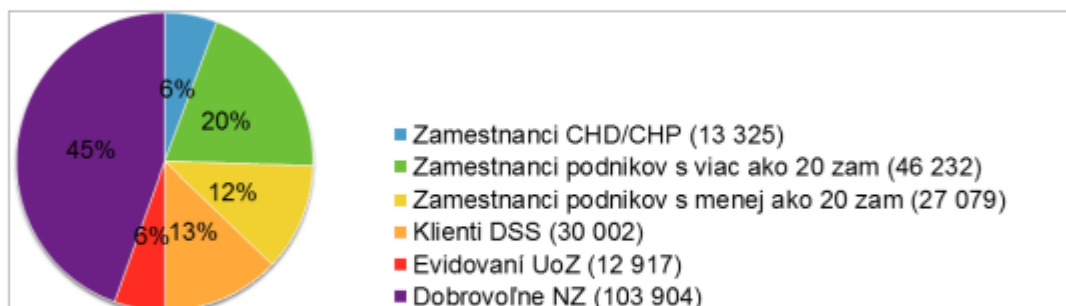
Štruktúra OZP na trhu práce v SR:

- Počet vyplácaných dôchodkov k **31.05.2016** - Invalidný dôchodok spolu
233 459 (do 70% 131 tis, nad 70% 101 tis)
- 2015 - nových prípadov pridelenia ID **19 239** (do 70% 13 tis, nad 70% 6 tis)
- prvé 3 najčastejšie ochorenia pre priznanie ID - choroby pohybovej sústavy,
nádorové ochorenia, duševné poruchy
- 2,7 mil EAO - z toho 261 914 (9,64 %) UPSVR

**Štruktúra OZP v produktívnom veku (233 459 OZP) vo vzťahu k trhu práce na Slovensku
(UPSVR + MPSVR SR + ŠÚ SR + SOCIÁLNA POISŤOVŇA)**

Každý 7 z 10 dospelých OZP nie je účastník trhu práce!

Znevýhodnení UoZ podľa § 8 zák. č. 5/2004 Z. z.								
Územie	<26 r, bez praxe	>50r	>12mes	<stredn é odborné vzdel.	0 prav. plat.za m počas 12 mes	azyl /prísluš ník tretej krajiny	osamelý rodič	OZP
Priemerný počet znevýhodnených uchádzačov v roku 2015	22 230	90 242	191 055	110 292	242 055	10	1 972	12 917 (3,64 %)

pozn. Eurostat extrémne nízka miera evidovanej nezamestnanost OZP

Hlavné príčiny pracovného omedzenia:

(Zdroj: ŠÚ SR, 2011: Doplnkový modul za 2.štvrťrok: Zamestnanosť osôb s dlhodobým ZP)

1. nedostatok VPM - 23 708 VPM, z toho len 1217 pre OZP (2015)
2. nedostatočné vzdelanie, kvalifikácia alebo skúsenosti
3. rodinné dôvody
4. vplyv na poberanie sociálnej dávky, príspevku alebo podpory

Počet pracujúcich OZP (Sociálna poisťovňa, apríl 2016)

Typ poistenca	Počet poberateľov ID	Typ poistenca	Počet poberateľov ID
zamestnanec	61 274	súbeh zamestnanec a dohodár	3 968
SZČO (povinne poistení)	7 085	súbeh SZČO a DPO	12
DPO (dobr. poist. osoba)	399	súbeh SZČO a dohodár	192
dohodár	13 338	súbeh DPO a dohodár	9
súbeh zamestnanec a SZČO	729	spolu	87 035
súbeh zamestnanec a DPO	29		

Zákonné možnosti náhradného plnenia povinnosti zamestnávať OZP v 2016 - Plnenie zákonnej povinnosti zamestnávať OZP org. s viac ako 20 zamestnancami

Príklady výpočtov OZP podľa počtu všetkých zamestnancov organizácie, ktorá zamestnáva viac ako 20 zamestnancov	Povinný 3,2% podiel - počet OZP, ktoré by mala organizácia zamestnávať (§63)	Celková cena práce (minimálna mzda, odvody a dane za celý rok 2016) (§63)	Náhradné plnenie – zákazka CHD/CHP za rok 2016 (§64)	Povinný odvod štátu za rok 2016 (§65)
20	1 OZP	6 174,6 €	929,05 €	1 045,18 €
150	5 OZP	30 873 €	4 645,25 €	5 225,9 €
300	10 OZP	61 746 €	9 290,5 €	10 451,8 €

Zdroj: ÚPSVR (nariadenia vlády, ktorým sa ustanovujú sumy minimálnych miezd), prepočet autorky

ROK 2014				
Spôsob plnenia zákonnej povinnosti zamestnávať občanov so ZP	Počet zamestnávateľov	Počet zamestnaných ZP zamestnancov	Výška zákazky CHD a odobratých služieb a výrobkov CHD v €	Výška úhrady povinného odvodu v €
SPOLU	11 644	33 104 + 17 300 (3násobok)	14 983 215,13 (započ. 17 185)	2 338 562,9 (započ. 2 462)

Zdroj: Ústredie PSVR - Sekcia riadenia, Oddelenie metodiky informačných systémov (Údaje z evidovaných RV PPZP za roky 2011-2014, spracované dňa 8.6.2016)

Priemerný evidenčný počet všetkých zamestnancov podnikov s viac ako 20 zamestnancami

Kraje SR	Celkový počet zamestnancov vo veľkých podnikoch s povinnosťou zamestnávať OZP	Celkový počet zamestnancov so ZP	Percentuálny podiel zamestnancov so ZP na celkovom počte zamestnancov veľkých podnikov povinných zamestnávať OZP	Zamestnanci so ZP I	Zamestnanci so ZP II
Bratislavský kraj	442 036	10 714	2,42 %	8 627	2 087
Trnavský kraj	117 811	4145	3,52 %	3 342	803
Trenčiansky kraj	126 987	5582	4,40 %	4 907	675
Nitriansky kraj	121 624	4715	3,88 %	3 900	815
Žilinský kraj	140 867	5781	4,10 %	4 824	957
Banskobystrický kraj	137 196	4711	3,43 %	4 053	658
Prešovský kraj	117 811	5912	5,02 %	4 992	920
Košický kraj	134 173	4672	3,48 %	3 876	796
SPOLU	1 338 505	46 232	2,82 %	38 522	7 711

Zdroj: Zamestnanci a priemerné mesačné mzdy v SR v 4.štvrtroku 2015 (ŠÚ SR, 2016)

Výška povinných odvodov za neplnenie povinného podielu zamestnávania OZP zamestnávateľmi

ROK	Počet podaných RV PPZP	Predpis plnenia	Uhradená suma	Nedoplatky	
				Výška v €	Počet zamestnávateľov
2008		12 638 650,00		557 758,79	370
2009		7 589 198,69		730 076,64	377
2010		4 211 291,95		1 725 661,32	648 (z 11 446)
2011	2307	4 102 980,68	4 027 805,48	75 175,20	39
2012	1958	3 483 844,84	3 436 168,78	48 360,00	34
2013	1738	2 790 234,51	2 737 467,65	57 121,00	37
2014	1603	2 405 374,00	2 338 562,90	67 603,64	45 pozn. MZ SR (IZ, 2014)

Zdroj: Realizácia nástrojov APTP za rok 2010 (UPSVR, 2011) a Vyhodnotenie plnenia povinného podielu zamestnávania OZP 2012 (na vyžiadanie); Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny - Sekcia riadenia, Odbor metodiky informačných systémov (Údaje z evidovaných RV PPZP za roky 2011-2014, spracované dňa 8.6.2016)

AOTP*	2012		2013		2014	
	Počet vytvorených/obsadených PM	Dohodnutá suma v € (NP aj ŠR sumárne)	Počet vytvorených/obsadených PM	Dohodnutá suma v €	Počet vytvorených/obsadených PM	Dohodnutá suma v €
§ 56	2 026	17 656 995	1 710	14 217 647	278	1 140 255
§56a	411	1 033 727	174	418 569	37	38 786
§ 57	536	4 741 475	296	2 464 961	91	515 697
§ 57a	0	0	0	0	0	0
§ 58	0	0	0	0	0	0
§ 59	610	4 287 787	623	4 121 303	585	3 675 025
§ 60	24 051 (6 602 CHD 11 tisíc OZP)	15 771 943	27 236	17 433 897	29 554 (7 139 CHD 11 tisíc OZP)	20 201 548
SPOLU	27 634	43 491 927	30 039	38 656 377	30 545	25 571 311

Zdroj: Vyhodnotenie AOTP 2013 a 2014 (UPSVR, 2014, 2015) a Správa o sociálnej situácii obyvateľstva SR za rok 2012 (MPSVR SR, 2013)

Otázky pre MPSVR SR:

EUROSTAT:

výdavky SR na podporované zamestnávanie a integráciu OZP v 2010 (33 mil) z celkových výdavkov APTP len 14,7 % (v 2004 celkovo len 2,8%).

Z krajín V4 stabilne využívajú tento nástroj najmä Poľsko (44%) a ČR (36%).

Počet CHD/ CHP **najaktuálnejšia verzia** www.upsvar.sk je ku 30.6.2014 - 7508 CHD/CHP s 13 325 OZP

“v krátkodobom horizonte zlepšiť legislatívne a podnikateľské prostredie pre existujúce subjekty sociálnej ekonomiky, ako sú napr. chránené dielne” s.45

Národná stratégia zamestnanosti SR do roku 2020

Legislatívne RÁMCE v SR ako východiskové pre ITP?

✚ Programové vyhlásenie vlády SR 2016-2020

✚ Národná stratégia zamestnanosti - 4.3 Rozvoj sociálnej ekonomiky ako inovatívneho nástroja podpory regionálnej a miestnej zamestnanosti (napr. Fond FOSFOR)

✚ Národný strategický referenčný rámec na roky...

✚ Národný akčný plán zamestnanosti na roky...

✚ Národný program rozvoja životných podmienok OZP na roky 2014 – 2020

✚ OP Ľudské zdroje 2014-2020

✚ Zákon 5/2004 o službách zamestnanosti

✚ Zákon 448/2008 o sociálnych službách

✚ Zákon 343/2015 o verejnom obstarávaní

Širší rámec ITP pre SR

(nie priama definícia ITP vzhľadom na to, že taký pojem naša legislatíva nepozná)

✚ plnohodnotné pracovné uplatnenie pre každého účastníka TP

✚ zohľadňuje individuálne potreby uchádzača/ zamestnanca so ZP

✚ aktivizácia klienta so ZP a dôraz na identifikáciu a podporu kapacity pracovníka so ZP

✚ obdobne inkluzívne vzdelávanie

✚ sociálny podnik, chránená dielňa, otvorený trh práce či iné sociálno-korporatívne modely,

✚ ohľadom na komunitu a lokálne trhy

✚ formou dotácií (APZ atď.) alebo garanciou množstva zákaziek (napr. VO so sociálnym komponentom atď.)

PRIDÁTE SA?

TENENET o.z.
Elena Kopcová
0907 154 601
ena@tenenet.sk
www.tenenet.sk

Tri pohľady expertov

Michal Páleník

Inštitút zamestnanosti

Inštitút zamestnanosti

Inklúzia v zamestnávaní

Michal Páleník

BA, 14.6.2016

www.iz.sk

Výzvy

- Stratégia Európa 2020
  - 72% miera zamestnanosti
- cieľ 100 000 nových pracovných miest
- 24 tisíc detí v osadách dosiahne plnoletosť
- obrovské regionálne rozdiely
- ...

- dlhodobo nezamestnaní
- zdravotne postihnutí

- aby **každý** dlhodobo nezamestnaný mal **reálnu** šancu na **normálne** zamestnanie

- inkluzívne podniky
  - ak dostanú zákazku, odrobí to cieľová skupina
- inkluzívne verejné obstarávanie
  - druh sociálneho verejného obstarávania zamerané na inkluzívne podniky, aby to išlo transparentne
- zmena financovania
  - zmena podielových daní, aby bola motivácia a legalita

- publikácie Inkluzívny trh a Inkluzívne zamestnávanie
- legislatívny návrh
- <http://www.iz.sk/sk/projekty/inkluzivny-rast>
- <http://iz.sk/Sv6p>

- **nefunguje**
- podniky radšej platia pokuty
  - Ministerstvo zdravotníctva platí pokuty
  - 20% úradov práce platí pokuty sami sebe

- povinný podiel
- outsourcing
- pokuty
- <http://iz.sk/Svg0>

- v princípe nechať
- (aj keď je čo zlepšovať)

- minimálne vo výške dvojnásobku chýbajúcich mzdových nákladov
- na faktúre dve sumy
  - suma na zaplatenie
  - suma na účely náhradného plnenia
- (FA mesačné, zaplatené, ...)

- (aka chránená dielňa)
- súčet súm na náhradné plnenie $\leq 2 \cdot$ mzdy ZP zamestnancov
- (ak je $>$ tak postihy)
- ak je $<$ tak $1/3$ rozdielu ako automatická platba od štátu

- trojnásobok chýbajúceho outsourcingu
- pokuta = daňovo neuznaný náklad
- zverejnené

Michal Páleník

- www.iz.sk
- prosím šírte ďalej (cc)

Tri pohľady expertov

Viera Záhorcová

APZ BA

Inkluzívny trh práce

Bratislava
Konferencia Socioforum
Jún 2016
Viera Záhorcová

Definícia

- Inkluzívny trh práce je prostredie bežného trhu práce, ktoré pre znevýhodnené skupiny občanov na trhu práce vytvára podmienky pre pracovné začlenenie / vyhľadanie a udržanie práce/ s využitím a formou špecifických nástrojov aktívnej politiky trhu práce.

Cieľová skupina

- Dlhodobo nezamestnaní
- Osoby so zdravotným postihnutím
- Osoby 50plus
- Osoby navracajúce sa na trh práce/po chorobe, MD, predtým pôsobiace v zahraničí a pod/
- iné

Princípy ITP

- Práca za riadnu mzdu
- Práca v inkluzívnom prostredí bežnej komunity
- Podporovaná práca podľa individuálnych potrieb zamestnancov/Pdporované zamestnávanie/
- Bez limitov v druhu pracovnej činnosti
- Podporovanie na ITP len kým je to nutné

Nástroje

podporujúce umiestnenie a udržanie pracovného miesta

- Diagnostika pracovného potenciálu s cieľom vyhládanie pracovného miesta „šitého na mieru“
- Systém pracovnej asistencie – spolupracujúci trojuhoník- zamestnanec – zamestnávateľ - agentúra podporovaného zamestnávania
- Podpora a sprevádzanie zamestnanca a zamestnávateľa – podpora tvorby úspešného modelu pracovného začlenenia/tréning na pracovisku, nastavenie cieľov, meranie efektivity práce, krokovanie etáp, pomenovanie úspešných krokov v spolupráci, podpora len tak dlho ako je to nutné...

Nástroje

podporujúce umiestnenie a udržanie pracovného miesta

- Nástroje na podporu udržania pracovného miesta – dotovaná mzda, SWS, ../
- Zosúladenie pracovného a rodinného života zamestnanca – podpora mobility, sociálnych a komunikačných zručností a profesijných zručností
- Tvorba metodík pre prípravu na prácu a sprevádzanie v práci

Formy

- Rehabilitačné stredisko/SS
- Integračné centrum/SS
- Agentúra podporovaného zamestnávania/ŠSP
- Chránená dielňa
- Sociálny podnik
- Zamestnanie na OTP
- **Inkluzívny podnik/v SR aktuálne nepoznaný**

Kontext s inými formami služieb zamestnanosti

- Agentúra podporovaného zamestnávania
- Spolupráca medzi zamestnancom-zamestnávateľom a poradcom APZ
- Cieľ je pripraviť klienta na trh práce a udržať si prácu

Princípy a odporúčania pre poskytovanie služieb pre plnú integráciu klienta (odporúčané Radou Európy)

- Práca v bežných pracovných podmienkach - **OTP**
- Práca v **chránenom prostredí** pre ľudí ktorých momentálne pracovné kapacity sú limitované
- Tvorba **modifikovaných programov** kombinujúcich prvky chráneného zamestnávania v systéme bežného trhu práce , **medzitrh práce**
- Pre ľudí, ktorí pravdepodobne nebudú môcť pracovať vytvárať **centrá pracovných aktivít**, kde im bude umožnené vykonávať aktivity nie s ohľadom na produktivitu, ale na rozvoj funkčných, pracovných a sociálnych zručností

Princípy a odporúčania pre poskytovanie služieb pre plnú integráciu klienta (odporúčané Radou Európy)

- Cieľom je neustále **prepojenie ľudí so ZP so všeobecnými službami** zamestnanosti, ich prepojenie so sociálnymi a zdravotným službami (včasná intervencia, vzdelávanie, profesijná príprava, tranzitné služby, praktikum - DAC..)
- Dôraz sa kladie na **udržanie rovnováhy medzi opatreniami** zameranými na profesijnú integráciu a na finančnú pomoc, tak aby si opatrenia vzájomne neodporovali

Výzvy pre SR

- Legislatívne
- Medzirezortné
- Akademické
- Pôsobenie praxe

Výzvy pre SR

- *Absencia príspevkov a nástrojov v legislatíve na podporu zamestnávania na OTP a ITP*
- *Odbornosť poradcov pre sprevádzanie na ITP, OTP – profesionalizácia – nové profesie-vzdelávanie*
- *Na klienta orientovaná činnosť ako priorita – dodržiavanie druhového štandardu kvality služby*
- *Programy pre motiváciu a spoluprácu zamestnávateľov*

Legislatívne výzvy

- Reštrukturalizácia príspevkov APTP vo vzťahu k potrebám znevýhodnených UoZ a trhu práce/so zameraním na terminológiu a obsahové vymedzenie/
- Definovanie nových nástrojov podporujúcich prípravu na prácu/pracovná rehabilitácia, práca na skúšku, praktikum u zamestnávateľa,.. / a pracovné začlenenie/dotovaná mzda, odmeňovanie podľa efektivity práce.../a udržanie práce / pracovná asistencia – podpora zvnútra, APZ

Medzirezortné

- Príprava na prácu výchova k práci
- Prepojenie vzdelávacieho systému a trhu práce/napr. posledné dva roky profesijnej prípravy sa realizujú u zamestnávateľa....podpora pre budúce fungovanie na ITP

Akademické

- Profesionalizácia podľa potrieb trhu práce
- Vzdelávanie v nových profesiách
- / vyhľadávanie práce, sprevádzanie sociálneho nezamestnaného klienta
- Job seeker, job couch, case manažér,
- a pod

Potreby pre prax

Systémové doriešenie:

Kam patria v SR služby, ktoré sú poskytované nezamestnaným občanom znevýhodneným na trhu práce, ktorí potrebujú príležitostne alebo permanentne podľa potreby sprevádzanie, podporu a sociálny resp.case manažment ?

Ako je riešené financovanie týchto služieb v SR?

Tvorba nových pracovných miest pre pre znevýhodnené skupiny v exteriéry – treba zmeniť hneď !

Catering

Údržba zelene v obci

Upratovanie v obci

Roznášanie letákov

Práca na pumpe

Sprevádzanie seniorov

Kosenie golfových ihrísk

Údržba detských ihrísk

Úplné začlenenie znevýhodnených skupín s ťažkým zdravotným postihnutím – dobrá prax

Rekvalifikácia – pracovná rehabilitácia –
vyhľadanie pracovného miesta a jeho udržanie –
dobrá prax

Tréning u zamestnávateľa –
praktikum – dobrá prax

Ďakujem za pozornosť

Kontakt

Viera Záhorcová
APZ Bratislava
Panenská 29
811 03 Bratislava
0905 785 201

Tri pohľady expertov

Zuzana Polačková

n.o. EPIC

Realise
what's
possible

Inkluzívny trh práce

Inkluzívny pre všetkých

Koncept

Princípy

- poskytuje plnohodnotné uplatnenie pre každého účastníka trhu práce bez ohľadu na jeho individuálne kapacity, zdravotný stav, vek, vzdelanie alebo pracovné zručnosti
- zohľadňuje individuálne potreby uchádzača o zamestnanie / pracovníka
- sústreďuje sa viac na identifikáciu a podporu kapacity pracovníka so ZP namiesto orientácie na jeho limity
- aktívne využíva kompenzačné pomôcky, upravuje prostredie, využíva osobnú asistenciu na pracovisku
- pracovníkom so ZP ponúka rovnaké príležitosti a podmienky zamestnávania ako zamestnancom bez ZP
- prioritne využíva prostredie otvoreného trhu práce

Realise what's possible

epicassist.org

Uplatnenie

- v pracovno-právnom vzťahu
- v príprave na zamestnanie (či odbornej alebo sociálnej)
- v procese rehabilitácie
- v dodávateľských sieťach
- na otvorenom trhu práce
- v sociálnych podnikoch
- v rehabilitačných centrách
- v centrách pracovných aktivít
- v chránenom zamestnávaní
(nevyklučuje chránené zamestnávanie, toto by však malo byť vnímané prioritne ako príprava na prácu na otvorenom trhu práce)

Realise what's possible

epicassist.org

Garant

- nutnosť vytvoriť všeobecne rešpektovanú koncepciu zamestnávania ľudí so ZP
- zodpovednosť za obsah i realizáciu
  - ÚPSVaR?
  - Nová inštitúcia?
  - Úrad Komisárky pre zdravotne postihnutých?

Realise what's possible

epicassist.org

Prepojenie so
vzdelávacím a
sociálnym systémom

Vzdelávací systém

- zapojenie do debaty o duálnom vzdelávaní
- podporné centrá pre študentov so špeciálnymi potrebami
- nutnosť kariérového poradenstva (so zapojením rodičov)
- flexibilita vo vzdelávaní a prepojenie s trhom práce
- prístup k celoživotnému vzdelávaniu a rekvalifikácii

Realise what's possible

epicassist.org

Sociálny systém

- garancia prístupu ku kompenzačným pomôckam a osobnej asistencii
- princíp sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí

Realise what's possible

epicassist.org

Dôraz na spoluprácu so zamestnávateľmi

Vzdelávanie

- dôraz na informované rozhodnutia zo strany zamestnávateľa
- prístup k informačným zdrojom
- systematické vzdelávanie zamestnávateľov
- systematické vzdelávanie a „scitlivovanie“ zamestnancov (kolegov)

Podpora

- Osobná podpora
  - Podpora zamestnávateľov a kolegov ako i zamestnancov počas celého trvania pracovného vzťahu
  - Vyhľadanie zamestnanca – AGENTÚRY PODPOROVANÉHO ZAMESTNÁVANIA
- Legislatívna podpora
  - Zákonník práce
  - Flexi-práca
  - Práca na skúšku
  - SWS
- Finančná podpora
  - Najmä v začiatkoch pracovnoprávneho vzťahu

Realise what's possible

epicassist.org

Vyhľadávanie pracovných miest

- označovanie pracovných miest nie v zmysle „vhodné/nevhodné“ pre človeka s postihnutím XY - spolupráca s pracovnými portálmi
- dôraz na posúdenie pripravenosti zamestnávateľa / pracovného prostredia na prijatie človeka s postihnutím XY
- aktívne vyhľadávanie pracovných miest a práca so zamestnávateľmi

Realise what's possible

epicassist.org

Dodávateľské siete

- nie každý má kapacitu zamestnávať ľudí so ZP
- možnosť využitia dodávateľských sietí
- Zákon 343/2015 Z. z. o VO
  - § 108 – Zadávanie podlimitných zákaziek: (ods. 2) Verejný obstarávateľ môže vyhradiť právo účasti vo verejnom obstarávaní len pre chránené dielne a chránené pracoviská) a hospodárske subjekty, ktorých hlavným cieľom je sociálna a profesionálna integrácia osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených osôb, alebo môže vyhradiť realizáciu zákazky v rámci programov chránených pracovných miest za predpokladu, že aspoň 30% zamestnancov chránených dielní, chránených pracovísk, hospodárskych subjektov a programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.

Realise what's possible

epicassist.org

Zdroje financovania

- výber „odvodu za nezamestnávanie“ do adresného fondu
- Fond úrazového poistenia spravovaný Sociálnou poisťovňou
- ESF

Realise what's possible

epicassist.org

Nezisková organizácia EPIC
Zuzana Polačková

zuzana.polackova@epic-org.eu

